

13. WTTC, (2019). "Travel & Tourism Global Economic Impact & Trends 2019". Retrieved from: <http://ambassade-ethiopie.fr/onewebmedia/Tourism-WTTC-Global-Economic-Impact-Trends-2019.pdf>

14. SETE, (2020). "62nd Statistical Bulletin". Athens: Association of Greek Tourism Enterprises. Retrieved from: http://www.insete.gr/Portals/0/statistics/2020/Bulletin_2002.pdf.

Бурдейний Л.
магістрант II курсу
спеціальності 242 Туризм
Науковий керівник – викл. Пушкар Б. Т.

БУДИНКИ НА КОЛЕСАХ

Постановка проблеми. В умовах розповсюдження коронавірусної інфекції, здійснення традиційних форм туризму та відпочинку є майже неможливим. Подорожі автобудинками є одними з найбільш безпечних та можливими на даний час. Метою даної статті є ознайомлення туристів однією із таких форм здійснення подорожі та відпочинку.

Постановка завдання. Ознайомити потенційних туристів з поняттям автобудинку. Розповісти історію створення такого виду транспорту, основні конструктивні особливості, принципи функціонування та застосування.

Виклад основного матеріалу. Автобудинки – це автомобілі з житловим приміщенням в спеціальному фургоні. Житлове приміщення може перебувати в тому числі в причепі, і всередині самого автомобіля. Житловий модуль встановлюється на шасі легких вантажівок і чіпляється до автомобіля. Кабіна автомобіля при цьому нерозривно пов'язана з житловим відсіком [5].

Ідея автобудинків перейшла від давніх людей. Наші предки використовували вози-фургони для довгих подорожей і військових походів. Ці вози були досить зручні, оскільки в них містилося кілька осіб, а також можна було зберігати провізію, перевозити коштовності і полонених в разі вдалого військового походу.

Вози-фургони використовувалися не тільки військовими, а й купцями, і місіонерами. Перші перевозили в них товар, а також провізію, запасний одяг і зброю на випадок, якщо доведеться захищатися від розбійників. Другі ж просто подорожували по країні, пропагуючи ідеї свого вірування. Для них вози були засобом зберігання скарбу.

Вози-житла найімовірніше використовувалися і кочівниками, проте ті все-таки воліли спати в наметах, а вози використовувати для зберігання особистого майна.

Найперший в світі трейлер для відпочинку був створений

організацією Bristol Carriage Company. Замовником був популярний письменник Гордон Стабелс. Перший будинок на колесах отримав назву «Мандрівник». Зі своєю сім'єю письменник подорожував в цьому будинку по Британії.

Відчутний крок у розвитку автобудинків зробив Заглеймер. Його конструкція на базі автомобіля Форд Т мала висувне спальне місце. Однак в подальшому автомобілі з телескопічними слайдерами поширення не отримали. Коли автомобілі стали повсякденністю, почали з'являтися повноцінні автокоттеджі з терасами і задніми двориками.

Першим з автобудинків, які мають більш-менш сучасний вигляд, був автобус-будинок лінійки Land Cruiser. По суті, це були прості міжміські автобуси, перероблені під будинок. Лінійка незабаром була продана бізнесмену Кірвіну Елмерсу, який заснував Custom Coach Corporation. Компанія займалася переробкою автобусів під автобудинки на замовлення. Сьогодні ця компанія займає провідне місце на ринку переробки автобусів.

З початку 50 років автобудинки і правда стали сильно нагадувати звичайні вантажівки і автобуси. Причому, найбільш компактним з них виявився VolksWagen, який міцно закріпив свої позиції в США завдяки своїй компактності і невибагливості. VolksWagen також займався розробкою унікальних наборів MiniHome з розряду «зроби сам». Такий автодім пропонувався до збірки самостійно, як звичайний конструктор.

Вельми незвичним з автобудинків є п'ятиколісний Кемпер-трайк, побудований Девідом Кастілло з Каліфорнії. Модель була п'ятиколісною і зовні нагадувала мотоцикл, оскільки замість кабіни водія у нього було кермо від цього транспортного засобу.

До речі, деякі моделі старих автобудинків актуальні й донині. Наприклад, GMC Motorhome виробництва компанії General Motors використовується і до сьогодні. Модель поєднувала в собі корпус з алюмінієвою рамою і фібергласовим покриттям.

Для підвіски використовувалися спеціальні повітряні подушки, якими керували вручну для зручності визначення на стоянку. Опції, які містив цей автомобіль, були доступні практично тільки моделям класу «люкс» легкових автомобілів (круїз-контроль, потужна аудіосистема). Обтічний корпус трохи поліпшував динаміку і надавав йому оригінального дизайну [2].

Кемпери – набір можливих зручностей та обслуговування в дорозі. Кемпери – будинки на колесах, які мають великі розміри, вони бувають «літні» – без утеплення і «зимові» – з утепленими стінами. При рівних параметрах ширина других більше на 5-10 см – за рахунок більшої товщини стін. Довжина – від 6 метрів, ширина – 220-230 см, висота – не

менше трьох. Якщо раніше ви такі машини не водили, буде потрібен час щоб звикнути до управління таким великим і важким автомобілем. Складнощі можуть виникнути при паркуванні – потрібно два паркувальних місця, а також вільний простір для маневру. Фургон для подорожей може мати різну «начинку» і комплектацію

Усередині будинок на колесах на основі автобуса або мікроавтобуса може мати такі системи забезпечення:

- акумулятор для салону;
- зовнішня мережа на 230 В;
- запас води;
- газові балони (зазвичай 2 шт) для забезпечення роботи невеликої плити, підігріву води і деяких інших систем.

Усередині можуть бути душ з водонагрівачем, туалет, кухня з газовою плитою і холодильником, повітряний обігрівач і кілька спальних місць – від двох до шести. При раціональному використанні ресурсів будинок на колесах може автономно існувати два-три дні. Швидше за все витрачається запас води. У базовій комплектації запас рідини розрахований на добу, при економії його може вистачити на добу з половиною. Тому, при виборі місця парковки, звертайте увагу на можливість поповнення запасу води або возіть з собою додаткову ємність. Другий ресурс, який швидко вичерпується – заряд акумулятора. Вирішується проблема наявністю генератора (бензинового або дизельного).

Є стоянки, призначені для кемперів, на яких автодім можна підключити до мережі за допомогою перехідника. На таких майданчиках наявні стовпчики з розетками. До них і підключають будинок на колесах (за окрему плату).

Під час подорожі в автобудинку доводиться стежити за наявністю води. Запас потрібно поповнювати, а використану воду зливати (є спеціальна ємність, яка спорожняється через зливний отвір). Рівень води зазвичай контролюється на панелі водія (індикатори) і на панелі в салоні.

Ще одна операція обслуговування – очищення і заправка біотуалету. Ємність треба спорожнити (в Європі є спеціально відведені місця на кемпінгах) і заповнити засобами дезактивації в залежності від типу. Так що потрібні в дорозі ще й кошти для біотуалету і забувати їх не можна. Як часто необхідно проробляти цю операцію? Раз в два дні при регулярному використанні і раз в тиждень при використанні тільки в разі крайньої необхідності.

У кухонному відсіку зазвичай розміщують два газові балони. Один робочий, другий – резервний. Газові балони підключені не тільки до плити. Від них ще надходить газ для підігріву води в душі, на повітряний обігрівач. Якщо балони заправлені повністю, їх вистачає на

два тижні помірною використання.

Стан електромережі салону будинку на колесах відображається на спеціальній панелі, яка знаходиться зазвичай над вхідними дверима. Іноді тут же виведені індикатори рівня води. На цій панелі включається відключається живлення салону. Є тут можливість проконтролювати рівень заряду акумулятора автомобіля і салону (їх два). При низькому заряді включається світлова сигналізація. Світло є при вході в санвузол, є кілька ламп по салону, у кожного спального місця є окремі світильники з вимикачами.

Центральне місце в салоні – стіл з лавками. Кількість посадочних місць залежить від «людиномісткості» моделі. Позаду столу зазвичай розміщується газова плита і мийка. І плита, і мийка закриваються кришками – виходить робоча поверхня. Поруч з плитою розміщені дві три розетки на 230 В. Вони працюють тільки якщо кемпер підключений до мережі через перехідник. Тут же розміщений холодильник. Зазвичай він працює від акумулятора або від мережі, але в деяких моделях може працювати і від газу. Для вибору джерела живлення є перемикач. Можна поставити якийсь певний або вибрати режим «авто», в якому агрегат сам вирішує, від якої мережі йому житися.

Є два варіанти – повітряного обігріву, газовий і дизельний. Працювати обігрівач може в двох режимах: літньому і зимовому. На літньому режимі включений тільки підігрів води (від 40° до 60°), в зимовому ще підігрівається повітря. Температура повітря в салоні регулюється окремою ручкою. Кількість режимів залежить від моделі, але зазвичай їх не менше п'яти. Повітря підігрівається за допомогою конвектора, який розігріває невеликий обсяг за лічені хвилини. Відключення і включення конвектора відбувається автоматично – за показниками термодатчиків, які знаходяться в салоні.

Якщо будинок на колесах має туалет і душ, цей відсік відгороджений. У звичайному стані доступні туалет і умивальник, шапка для будь-яких дрібниць. Для прийняття душу треба «вийняти» рамки душевої kabіни. Так як запас води дуже обмежений, душею, як правило, користуються рідко.

Кемпер – найбільш комфортний будинок на колесах. У ньому достатньо місця для повноцінного відпочинку. Кількість спальних місць залежить від моделі, є на двох осіб, є на шість, відповідно кількість місць різна. Але, в будь-якому випадку, відпочити можна з достатнім рівнем комфорту. Спальні місця можуть бути як окремими, так і трансформуватися. До перших відносяться стаціонарні дво- або односпальні ліжка, розташовані, як правило, в кормовій частині автобудинків.

Трансформовані спальні місця – це розкладні дивани і ліжка,

утворені при розкладанні ідальної групи. Класичний варіант, коли столові крісла трансформуються в двоспальне ліжко.

Будинок на колесах має кілька вікон, які закривають жалюзі. Можуть відкриватися на провітрювання. При русі вони повинні бути закриті, але на стоянці при денному світлі дають достатній рівень освітлення, а відкривши всі вікна, можна швидко провітрити салон.

У верхній частині розташовуються шафки з полицями для речей і посуду. Всі дверки мають замки - щоб речі при русі не вилітали. Щоб при маневрах посуд не гуркотів, в такі шафки перед початком руху бажано укласти щось м'яке і пружне (махрові рушники, наприклад) [4].

Висновки. Автобудинки є не лише зручним засобом пересування, а й чудовою альтернативою нерухомості. У той же час вони позбавлені деяких зручностей, присутніх в звичайному житті. Наприклад, може не бути санвузла, необхідно постійно запасатися водою, відсутні комунальні служби, які приїдуть за дзвінком і полагождать всю електрику.

Особливо варто відзначити високу вартість автобудинків. Набагато більш доступними є будинки на базі причепа, оскільки вони більш невибагливі в обслуговуванні і створюють повну імітацію житлового простору.

Такі будинки легко переміщувати, але жити в них в умовах транспортування можливості немає. Тому, вибираючи автодім, керуйтеся в першу чергу способом його використання.

Список використаних джерел

1. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://autonews-ua.info/more.html?id=715>
2. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.dexpens.com/Article/12121/avtovagonchiki-abo-budinki-na-kolesakh-yak-voni-vlashtovani>.
3. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://ozi.pp.ua/avtomobilnij-turizm_14073/
4. Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://gtshina.ru/uk/uluchsheniya-v-salone/puteshestviem-ne-vyhodya-iz-doma-vse-o-domah-na-kolesah/>
5. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. / М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. – К. : Знання, 2011. - 334 с. - (Вища освіта ХХІ століття).

Вихованець Я.

*магістрантка II курсу
спеціальності 242 Туризм*

Науковий керівник – доц. Поплавська І. В.

РЕСТОРАННЕ ГОСПОДАРСТВО В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Чи можна назвати карантин найбільшою кризою в історії українського ресторанного бізнесу? Так, 100%. У 2014 році, наприклад, мова йшла виключно про українську кризу через війну з Росією. Зараз ідеться про пандемію та глобальну тенденцію економічного спаду.